

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 240/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 90/2016 z 2. mája 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 41/2017 z 31. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 14. marca 2018 bolo Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručené elektronické podanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom advokáta JUDr. Daniela Futeja, CSc., ktorým v mene svojej klientky [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), podal sťažnosť

pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 90/2016 z 2. mája 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 41/2017 z 31. januára 2018.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov boli vydané v konaní, v ktorom sa sťažovateľka vystupujúca v procesnom postavení navrhovateľky podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov domáhala proti Slovenskej republike – Národnej banke Slovenska (ďalej len „odporkyňa“) náhrady škody, ktorá jej mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu odporkyne pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. Krajský súd napadnutým rozhodnutím potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 21 C 66/2012-303 z 12. marca 2015, ktorým zamietol návrh sťažovateľky ako nedôvodný. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, nevyvolávajúce účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho prieskumu napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

3. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že okresný súd a krajský súd „*vec nesprávne právne posúdili, umožnili, aby aj v budúcnosti dochádzalo k porušeniu zákona na úkor občanov, ktorí ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovanie v rámci subjektov dohliadaných NBS*“, ktorá zapríčinila, že sťažovateľka „*už skôr nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu jej NBS svojim zanedbaným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila*“. Podľa jej názoru je napadnutý rozsudok krajského súdu „*postavený na právnych a skutkových záveroch, ktoré sú... zjavne nepodložené a arbitrárne a preto z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné... Nápravou uvedeného rozsudku krajského súdu sa najvyšší súd odmietol zaoberať, keď vyhodnotil dovolanie proti rozsudku krajského súdu*

ako neprijateľné“, čím „*de facto odmietol právo sťažovateľky na súdnu ochranu*“, medzi procesné záruky ktorého patrí nepochybne aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

4. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

5. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

6. „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení

neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 117/05).

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

8. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Elektronickým podaním sa rozumie podanie urobené elektronickou poštou prostredníctvom mailovej správy alebo prostredníctvom elektronických schránok podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), príp. prostredníctvom elektronického formulára pre elektronické podanie sprístupneného v module elektronických formulárov.

9. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

10. Na internetovej stránke ústavného súdu <www.ustavnysud.sk> v sekcii „Elektronické služby“ sa okrem linky na formulár na elektronické podanie na začatie konania pred ústavným súdom, ktorým možno iniciovať všetky typy konaní upravených v prvom oddiele siedmej hlavy ústavy patriacich do právomoci ústavného súdu, nachádza aj

upozornenie v tomto znení: „Elektronické podanie na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky musí podávajúcí podpísať zaručeným elektronickým podpisom (ZEP). V prípade, ak podanie podáva právny zástupca v mene svojho klienta, je potrebné, aby splnomocnenie právneho zástupcu, ktoré má tvoriť prílohu podania, bolo už pred priložením k formuláru podania podpísané zaručeným elektronickým podpisom (ZEP) klienta. Ak klient nemá zaručený elektronický podpis, je potrebné doručiť podpísaný originál splnomocnenia Ústavnému súdu Slovenskej republiky poštou alebo osobne.“

11. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. Ústavný súd so zreteľom na dikciu § 20 zákona o ústavnom súde v spojení s § 125 CSP konštatuje, že právny zástupca sťažovateľky k sťažnosti pripojil „splnomocnenie“ sťažovateľky na jej zastupovanie advokátom v konaní pred ústavným súdom vo veci „podania ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. I Cdo/41/2017 zo dňa 31. 01. 2018“, nie však proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

13. V tejto súvislosti ústavný súd už v uznesení sp. zn. III. ÚS 720/2017 z 28. novembra 2017 uviedol, že „právny zástupca nemohol (nebol oprávnený) koncipovať a podať sťažnosť vo vzťahu k rozsudku krajského súdu v mene sťažovateľa, a ak ju podal vo svojom mene, potom by sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť ako podanú zjavne neoprávnenou osobou. Z týchto dôvodov ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v časti namietaného porušenia označených práv rozhodnutím krajského súdu trpí takým nedostatkom náležitostí predpísaných zákonom, že ju už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.“

15. Zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje. V pripojenom

splnomocnení s'ťažovateľa a však výslovne udelenie splnomocnenia na zastupovanie pred ústavným súdom vo vzťahu k rozsudku krajského súdu absentuje. Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 150/2016 a I. ÚS 262/2015). Ústavný súd v aktuálnej veci formuláciu uvedenú v splnomocnení nemohol vo vzťahu ku krajskému súdu akceptovať, pretože nie je spôsobilá nahradiť zákonom o ústavnom súde požadovanú náležitosť.

15. Ústavný súd nemohol nechať bez povšimnutia ani skutočnosť, že splnomocnenie (bod 11) malo podobu oskenovanej listiny, nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom s'ťažovateľky a nebolo dodatočne doručené ústavnému súdu v origináli poštou ani osobne.

16. Vo všeobecnosti platí, že oprávnenie právneho zástupcu konať za svojho klienta, teda za účastníka konania musí byť počas celého priebehu súdneho konania preukázaná originálom splnomocnenia.

17. Splnomocnenie podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde je osobitnou listinou preukazujúcou oprávnenosť advokáta vykonávať procesné úkony v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za navrhovateľa ako účastníka konania. Takéto splnomocnenie je osobitným procesným úkonom navrhovateľa ako účastníka konania voči ústavnému súdu, s ktorým sú spojené závažné právne dôsledky. Na elektronickú podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona e-Governmente, pričom oprávnenie konať v mene sporovej strany (účastníka konania) sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo, ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal.

18. Podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak

a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo

b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

19. Podľa § 35 ods. 1 zákona o e-Governmente konverzia je postup, pri ktorom je celý, bežne zmyslami vnímateľný, informačný obsah pôvodného

a) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého dokumentu v listinnej podobe,

b) dokumentu v listinnej podobe transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu,

c) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu.

20. Podľa § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente zaručenou konverziou je konverzia s cieľom zachovania právnych účinkov pôvodného dokumentu a jeho použiteľnosti na právne úkony vykonaná postupom pre zaručenú konverziu podľa štvrtej časti.

21. Podľa § 35 ods. 3 písm. a) zákona o e-Governmente osobou oprávnenou vykonávať zaručenú konverziu sa rozumie orgán verejnej moci, advokát a notár.

22. V danom prípade transformáciou listinného dokumentu – splnomocnenia podpísaného navrhovateľkou – do elektronickej podoby (naskenovaním) bez vykonania zaručenej konverzie došlo k strate účinkov pôvodného listinného dokumentu rovnako ako pri vyhotovení fotokópie z originálu listinného splnomocnenia.

23. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018